महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेंतर्गत सर्वांना जॉब कार्ड देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन नियोजन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक- मग्रारो-२०१६/ प्र.क्र.८३/मग्रारो-१०अ,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक :- २६ ऑगस्ट, २०१६

- वाचा:- १) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक-मग्रारो-२०११/प्र.क्र.४/ रोहयो-१०अ, दिनांक २५ जुलै, २०१२
 - २) शासन परिपत्रक, नियोजन विभाग क्रमांक-मग्रारो-२०१४/ प्र.क्र.११२/ मग्रारो-१०अ, दिनांक २८ ऑक्टोबर, २०१४
 - ३) शासन परिपत्रक क्रमांक-मग्रारो-२०१४/प्र.क्र.०९/ मग्रारो-१०अ, दिनांक ०८ डिसेंबर, २०१४
 - ४) शासन परिपत्रक क्रमांक-मग्रारो-२०१५/ प्र.क्र. १५१/ मग्रारो-१०अ, दिनांक २३ फेब्रुवारी, २०१६

परिपत्रक

संदर्भाधीन शासन निर्णय/ परिपत्रकाद्वारे जांब कार्ड देण्याबाबत सविस्तर सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत.

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना ही मागणी प्रवण योजना आहे. या योजनेमध्ये मागेल त्याला काम देण्यात येते. या कार्यक्रमांतर्गत वैयक्तिक स्वरूपाची कामे घेण्यात येतात. ही कामे घेताना खालील प्रवर्गातील कुटुंबांना प्राथम्याने काम व जांब कार्ड देणे आवश्यक आहे.

- अ) अनुस्चित जाती
- आ) अनुसूचित जमाती
- इ) भटक्या जमाती (Nomadic Tribes)
- ई) भटक्या विमुक्त जमाती (Denotified Tribes)
- उ) दारिद्रय रेषेखालील इतर कुटूंबे
- ऊ) महिलाप्रधान कुटूंबे
- ए) शारिरिक अपंगत्व प्रधान असलेली कुटूंबे
- ऐ) भू-सुधार योजनेचे लाभार्थी
- ओ) इंदिरा आवास योजनेचे लाभार्थी
- औ) अनुसूचित जमातीचे व अन्य परंपरागत वन्य निवासी (वन अधिकार मान्यता) अधिनियम-२००६ नुसार पात्र व्यक्ती.

वरील अ ते औ मधील घटकांना जिमन धारणेची कोणतीही मर्यादा नाही.

अं) कृषि कर्ज माफी योजना सन २००८ नुसार अल्प भूधारक [१ हेक्टर पेक्षा जास्त पण २ हेक्टर (५ एकर) पर्यन्त जमीन असलेला शेतकरी (जमीन मालक/कुळ)] व सिमांत शेतकरी [१ हेक्टर पर्यन्त जमीन असलेला शेतकरी (जमीन मालक / कुळ)]. तसेच महाराष्ट्र रोजगार हमी अधिनियम, १९७७ मधील अनुसूची तीन मधील अनुक्रमांक १ व २ अन्वये प्रत्येक व्यक्तीस त्याने कामाची मागणी केल्यास त्यास अर्ज केल्याच्या दिनांकापासुन १५ दिवसाचे आत, कुटुंबातील पौढ व्यक्तींच्या नोंदणीचा तपशील, त्यांचे छायाचित्र, बँकेतील किंवा टपाल कार्यालयातील खाते क्रमांक, विमापत्र व आधार क्रमांक असल्यास त्यासह, एक विशिष्ट जॉब कार्ड क्रमांक असलेले जॉब कार्ड देणे हे ग्रामपंचायतीचे कर्तव्य असुन ग्रामपंचायतीमार्फत जॉब कार्ड देण्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे.

तथापि शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, राज्यामध्ये लाभार्थ्यांना जांब कार्ड काढण्यास अडचणी निर्माण होतात. परिणामी लाभार्थ्यांना जांब कार्ड न मिळाल्यास त्यांना शासनाच्या योजनेचा लाभ घेता येत नाही व ते योजनेपासुन वंचित रहातात. राज्यातील शेतकरी व शेतमजुर यांना याचा लाभ न मिळाल्याने त्यांची प्रगती होत नाही. त्यांची सर्वांगीण प्रगती होणेच्याहष्टीने व त्यांना शासनाच्या योजनेचा लाभ मिळावा यासाठी त्यांना प्राथम्याने जांब कार्ड देण्यात यावे.

नरेगा कामाची व्याप्ती वाढविण्याचे प्रस्तावित असल्याने सर्वांना जॉब कार्ड या योजनेंतर्गत गावातील सर्व प्रौढ कुटुंबातील सदस्यांना (१८ वर्षावरील) जॉब कार्ड देण्यात यावे. सदर योजनेची जबाबदारी ही कार्यक्रम अधिकारी/तहसिलदार यांची राहील. त्यांनी याबाबत कालबध्द कार्यक्रम आखुन सर्वांना जॉब कार्ड देण्यासाठी ग्रामसेवक व तलाठी यांनी गावातील प्रत्येक कुटुंबाचे सर्वेक्षण करून त्यांची आधार कार्ड धर्तीवर नोंदणी करावी. गावातील प्रत्येक कुटुंबांचे सर्वेक्षण केल्यानंतर कार्यक्रम अधिकारी/तहसिलदार जॉब कार्ड काढण्यासाठी विशेष मोहिमेचे आयोजन करून सर्वांना जॉब कार्ड देणेबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी. तसेच केलेल्या कार्यवाहीबाबत शासनास अवगत करावे.

उपरोक्त आदेशाची अंमलबजावणी राज्यात तात्काळ करावी व त्यानुसार कार्यवाही करावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०९०२१२१८३९९३१६ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(बा.कि. रासकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा. राज्यपाल यांचे खाजगी सचिव,
- २. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
- ३. मा. मंत्री, रोहयो यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
- ४. मा. मुख्यसचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
- ५. सर्व अतिरिक्त मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४००३२

- ६. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
- ७. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
- ८. संचालक, भुजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे
- ९. सर्व विभागीय आयुक्त,
- १०.आयुक्त नरेगा, नागपूर,
- ११.सर्व जिल्हाधिकारी,
- १२.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
- १३.सर्व उप आयुक्त (विकास), विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय,
- १४.उप सचिव तथा प्रकल्प संचालक, सुधारणा सहाय्य व प्रकल्प व्यवस्थापन,
- १५.सर्व उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
- १६.सर्व कार्यासन अधिकारी, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७.निवड नस्ती, कार्यासन मग्रारो-१०अ.